

TONI SALA

UNA FAMÍLIA

Barcelona

© Toni Sala Isern, 2021

Primera edició: maig del 2021

© d'aquesta edició: L'Altra Editorial
Gran Via de les Corts Catalanes, 628, àtic 2a
08007 Barcelona
www.laltraeditorial.cat

Impressió: Romanyà Valls
Maquetació: EdicTal

DIPÒSIT LEGAL: B. 6.504-2021

ISBN: 978-84-122546-9-3

Qualsevol forma de reproducció, distribució,
comunicació pública o transformació d'aquesta obra
requereix l'autorització prèvia i per escrit de L'Altra.
Tots els drets reservats.

TAULA

Excursió	7
Pare	11
Avi	69
Mare	153
Retrat	217

EXCURSIÓ

Camino per sota Sant Feliu, travesso per sota la meva ciutat. Tinc a sobre voreres i soles, asfalt i pneumàtics, passo entre arrels d'arbres i fonaments d'edificis.

Tinc onze o dotze anys. Amb el meu amic en Salvi, a la tarda, sortint de col·legi, anem a jugar a la platja. La badia està buida, la llum no crema i la mar és d'oli. Els avis viuen just a davant de la platja, al Racó de Garbí, la casa té una tribuna amb uns grans finestrals que donen a sobre la sorra. Des d'allà, la baba pot veure'ns i jo puc veure-la a ella. En aquesta sorra, més tard, abans de sopar, trauré a passejar una gossa, un pastor alemany que es diu Daina, com sempre s'han dit les gosses de cals avis. Correré amb ella, farem salts per la sorra d'or fi, que al bot de l'aigua és planxada i lluent com de seda.

En Salvi avui és el rector de la Universitat de Girona. Llavors jugàvem al moll de pedra, un braç de blocs de granit que entra a mar i protegeix dels temporals la sorra de la badia. Podies baixar per les roques de l'escullera fins arran d'aigua i estar-te mirant com les onades entraven i sortien amb calma entre la pedra. Seguíem els peixos de sota aigua, arrencàvem pellarides i ens miràvem amb respecte els trinquets verds de les roques, que es movien en diagonal, amb algues i molsa a la closca. Tiràvem a mar talls de branca o porexpan que es convertien en barques. Els corrents les arrossegaven entre les roques i les entraven a llacs i ports naturals entre blocs de granit arriscats com abismes de marbre. Els peixets de roca es feien balenes, posàvem un escarabat o una formiga a la barca i teníem mariners.

Podies trobar alguna rata al moll de pedra, perquè el moll neix a la desembocadura de la riera. Feien aprensió, eren gegants, però poques vegades les arribaves a veure. Seguint la riera per la platja arribaves a la bocana, el desguàs del budell que travessa la ciutat per sota i que recull l'aigua de les rieres de Sant Amanç i de les Comes quan plou. De vegades hi entràvem. Fèiem un crit i tornàvem a sortir corrents. A dintre no s'hi veia res. Només alguna bassa d'aigua negra. Qui sap si alguna rata, o algú que s'hi amagués.

Un dia, no sé si amb en Salvi o algun altre nen, vam entrar més endins. Sabíem que a l'altre extrem, un cop travessada la ciutat, la riera tornava a quedar a l'aire lliure, just al costat del Gaziell, el col·legi on estudiàvem. Des del pati, darrere un mur baix, es veia la bocana de la riera, a l'altre extrem.

Devia fer temps que no plovia i la riera estava seca. Els ulls se'ns van adaptar a la foscor. Vam caminar endavant. Em girava de tant en tant i veia darrere meu la llum de la bocana, cada cop més petita, amb el mar blau al fons, però havia de tirar endavant sense por, superar, avançar, passar a davant de la por i les ganes de tornar enrere. Llavors el túnel va fer un revolt i vam veure, lluny, endavant, una altra clariana de llum. Vam accelerar el pas. Ja no miràvem enrere. El terra era de sorra i de vegades trepitjàvem una bassa. Hi havia herbots. Vam arribar al punt que la riera s'obria al cel entremig dels edificis i els carrers. El tros de riera descoberta feia un carrer secret, un passadís de sorra i herba entre murs cecs, un carrer buit que no sabia ningú ni sortia a cap mapa, al mig mateix de la ciutat. Després vam tornar a sota terra, i finalment vam sortir un altre cop a la llum, a tocar de col·legi.

Vull parlar dels meus pares i del meu avi matern. Vull parlar d'experiències passades pel temps. La intenció d'escriure sobre casa meva m'ha perseguit molts anys i tot just avui m'hi veig amb cor. Fins ara em feia por que els meus braços no suportessin aquest cos.